

Wasa Dagblad

Här finns vi:
www.vpress.fi
24/7

Wasa Dagblad Nr 15 Söndagen den 12 april, 2026 – Fjärde årgången – ISSN 2954-2448

www.vpress.ovh

VASA

Ung Kultur-festivalen 17-18.4. Nu tar ungdomarna över biblioteket i Vasa!

Glöm allt du trodde dig veta om bibliotekets tysta läsesalar och stränga blickar. Den 17-18 april sker en total förvandling när "Ungdomarnas kulturfest" dundrar in på Vasa huvudbibliotek. Det handlar inte om att viska mellan hyllorna – det handlar om att synas, höras och ta plats.

Under ett par intensiva dagar förvandlas de traditionella lokalerna till en kokande kittel av kreativitet. Här möts allt från tunga beats och liveframträdanden till gaming och skapande verkstäder. Det unika med satsning-en? Det är ungdomarna själva som sitter i förarsätet. Genom att låta stadens unga vara med och planera innehållet har man lyckats skapa ett program som faktiskt speglar vad dagens gene-

ration vill ha, snarare än vad vuxenvärlden tror att de behöver.

Ett bibliotek är ofta förknippat med historia, men den här lördagen handlar allt om framtiden. Genom att öppna dörrarna för en kulturfest av den här kalibern visar Vasa vägen för hur offentliga rum kan återerövas och göras relevanta för en yngre målgrupp. Räkna med hög puls, inspiration och en och annan över-raskning mellan bokraderna.

Det är dags att damma av bilden av biblioteket –

festen kan börja!

Program:
Fredag 17.4 Vasa huvudbibliotek

- kl. 16.00 Evenemanget börjar

- kl. 16.30-17.30 Random Play Dance (Dramasalen)

- kl. 17.30-18.30 Kalligrafiverkstad och Hanbok-dräkter (entréhallen)

- kl. 18.30-19.30 Random Play Dance (Dramasalen)

- kl. 20.00-21.30 Kortfilmsförevisning:

kortfilmer och animationer skapade av vasaung-

domar (Dramasalen)
Lördag 18.4 Vasa huvudbiblioteks Dramasal

- 17.00-21.15 Live-musik, sju uppträdanden (närmare tidtabeller meddelas senare)

I bibliotekets lokal Matilda visas olika konstverk hela veckan, bland annat målningar och en tvärkonstnärlig installation, som har skapats av elever inom Taikon.

Evenemanget är avgiftsfritt och öppet för alla.

Källa: vaasa.fi

LOKALA NYHETER

SFP

Tack och hej, riksdagen! Mikko Ollikainen kastar in handduken

Det blir inget omval för SFP-profilen Mikko Ollikainen. Den rutinerade politikern har meddelat att han inte ställer upp i nästa riksdagsval, vilket lämnar ett tomrum i partiets led. Efter år av pusslande mellan hemmet och huvudstaden har Ollikainen bestämt sig för att det får räcka nu. Det är ett tungt besked för hans väljare, men kanske ett skönt sådant för Mikko själv som nu slipper de sena kvällarna i riksdagshuset. Vem som ska axla manteln och fylla hans skor återstår att se – politiken i Österbotten lär i alla fall inte bli sig lik.

Referens: SFP

KORSHOLM

Pusta ut vid vattnet – nu öppnar skärgårdens favoritställe!

Våren är här på riktigt! Nu har den popu-

lära rastplatsen i Fjärdskär äntligen slagit upp portarna för säsongen. Från och med den 2 april kan kaffesugna vandrare och bilister återigen njuta av den glittrande havsutsikten. Det är det perfekta stoppet för den som vill sträcka på benen eller bara insupa den friska skärgårdsluften efter en lång vinter. Oavsett om du är på genomresa eller planerar en heldagsutflykt, står rastplatsen redo att välkomna alla värglada besökare. Så packa picknickkorgen och styr kosan mot kusten – säsongen är officiellt igång! Referens: <https://korsholm.fi/2026/04/fjardskar-rastplats-har-oppet-for-sasongen-fran-och-med-2-4-2026>

MALAX

Sanningens ögonblick i Malax – vad döljer sig egentligen under tröjan?

Är du gjord av stål eller är det mest bullar från fikapausen? Nu får invånarna i Malax chansen att få svart på vitt hur det egentligen står till med formen. Den 21 och 29 april arrangeras nämligen InBody-mätningar där din kropp analyseras in i minsta detalj. Glöm den vanliga vägen som bara visar kilon – här får du veta allt om din muskelmassa, fettprocent och till och med vätskebalans. Det är ett gyllene tillfälle för den som vill optimera sin träning eller bara få en hälsosam spark i baken inför sommaren.

Referens: <https://www.malax.fi/nyheter/inbody-matning-21-4-och-29-4>

Veckans bild:

Vintern som var

LEDARE

Trumps handlingar utlöser katastrof i Afrika

Det började med ett pennstreck. En signatur. En order. Inga fler pengar. Ingen mer hjälp. USA stängde av kranen. Och sedan, som ett kaskad av fallande dominobrickor, började raset.

För ett år sedan blev vi varnade för en katastrof. Idag räknas kropparna. Trump-administrationens 90-dagars frysning av nästan allt bistånd, som infördes på hans första dag tillbaka vid makten, har utvecklats till ett fullskaligt tillbakadragande. Den årliga amerikanska biståndsbudgeten på 68 miljarder dollar skars ner; USAID, som en gång var världens mäktigaste humanitära organisation, stängdes i praktiken ner i juli 2025. Personalen minskade från 10 000 till en minimal besättning på 15. De "stopparbete"-memorandum som utfärdades av statssekreterare Marco Rubio pausade inte bara programmen - de avslutade tusentals bidrag, tvingade kliniker att stänga och skickade hem tiotusentals vårdpersonal.

HIV-områdena i Malawi, Zambia, Moçambique - platser som Trump förmodligen fortfarande inte kan hitta på en karta - är nu tysta. Presidentens nödplan för AIDS-hjälp (PEPFAR), som en gång stödde 20 miljoner patienter och 270 000 vårdpersonal, fick sin finansiering inne, samtidigt som kongressen tilldelade nästan 6 miljarder dollar. Administrationen vägrade att släppa ungefär hälften av pengarna. Resultatet är inte bara en paus utan en vändning av decennier av framsteg. I Tanzania och Uganda tog klinikerna slut på droger; en klinik rapporterade att en fjärdedel av gravida kvinnor med HIV födde smittade barn. En kvinna, skräckslagen av rykten om att antiretrovirala läkemedel var borta, gjorde en önskad abort istället för att riskera att föda ett barn med HIV. En matematisk modell publicerad i maj 2025 projicerade upp till 74 000 överdödsfall i Afrika söder om Sahara enbart på grund av PEPFAR-nedskärningarna. För Sydafrika, där PEPFAR täcker 17 % av HIV-programmet, förväntas avhoppet av amerikanskt stöd orsaka 565 000 ytterligare nya infektioner och 601 000 fler dödsfall till 2034.

Och det är inte bara HIV. Ebola kom tillbaka. Den 4 september 2025 förklarade

Demokratiska republiken Kongo sitt 16:e ebolautbrott i Kasai-provinsen. När det begränsades i december hade 53 personer dött - en dödlighet på över 65%. Svaret hindrades av samma finansieringsbrister som lamslog allt annat: logistik, diagnostik, skyddsutrustning. En parallell mpox-pandemi rasade över centrala Afrika, förvärrad av USA:s utträde ur Världshälsoorganisationen, vilket lämnade ett budgethål på 1,2 miljarder dollar. Bara i november 2025 svarade WHO Afrika på 119 folkhälsonödsituationer: Ebola, Marburg i Etiopien, kolera, dengue, Rift Valley-feber. Virus respekterar inte gränser. De reser. De dödar. Och världens rikaste nation hade bestämt sig för att sluta betala för brandkåren. Image: NASA

Men vänta, det blir värre.

De höga tullarna. Handelskrigen. I april 2025 införde Trump "ömsesidiga" tullar på de flesta länder världen över, vilket utplånade African Growth and Opportunity Act (AGOA). AGOA, som under 25 år gett 32 afrikanska nationer tullfri tillgång till den amerikanska marknaden, tilläts upphöra den 30 september. Lesotho textilfabriker stängdes; Madagaskar stod inför förlusten av tiotusentals jobb. AGOAs export minskade med 32 % under året som slutade i november 2025. Sydafrikanska blexporter till USA sjönk med nästan 75 %. Chefen för det afrikanska kontinentala frihandelsområdet förklarade AGOA "inte längre levande".

Ghanas president Mahama sade att landet var "tekniskt sett dött". AGOA förlängdes så småningom retroaktivt, men endast till december 2026, och dess förmåner åsidosattes av nya tariffer. Budskapet var tydligt: America First betyder Africa ingenstans.

Och hungersnöd följer. Svält är en långsam, grym dödar. Det tar barnen först. I slutet av 2025 uppskattades redan 41,8 miljoner människor i Väst- och Centralafrika vara i kris eller värre. För den magra säsongen juni-augusti 2026 varnade Världslivsmedelsprogrammet för att 55 miljoner människor skulle drabbas av krisnivåer av hunger, med över 13 miljoner barn som lider av undernäring. I Borno-staten i Nigeria stod 15 000 människor inför risken för katastrof hunger för första gången på nästan ett decennium. WFP kunde endast nå 72 000 personer i Nigeria i februari 2026, ned från 1,3 miljoner året innan. "Den minskade finansieringen vi såg 2025 har fördjupat hunger och undernäring i hela regionen," sade Sarah Longford, WFP:s biträdande regiondirektör. Och allt detta medan Trump-administrationen den 7 januari 2026 stoppade all hjälp till Somalia och anklagade regeringen för att ha förstört ett WFP-lager och beslagtagit livsmedelsbistånd.

Det här är ingen olycka. Det är ett val. Ingen krävde att USA skulle finansiera Afrika för alltid. Men att bryta biståndet över en natt? Lämna miljontals utan ett skyddsnät? Det är inte policy. Det är sadism. Det är som att rycka i respiratorn mitt under operationen och säga "lycka till."

Och världen tittar. Europa, Kina, Ryssland. Alla stirrar, men ingen rör sig. Ingen fångar fallet. För det är ju bara Afrika, eller hur? Bara några miljoner anonyma svarta kroppar. Trumps nya nationella säkerhetsstrategi, som släpptes i november 2025, nämner Afrika i bara tre stycken - som en källa till kritiska mineraler och som motvikt till Kina. "Trump-korollaren" omvandlar kontinenten från partner till prislapp. Biståndet är nu transaktionellt: i december fördröjde USA 1,5 miljarder dollar i sjukvårdsbistånd till Zambia, med villkoret att det var tillgång till kritiska mineraler. USA:s seniorrådgivare för Afrika, Massad Boulos, sade att "vårt jobb är att främja USA:s intressen" - inte att rädda liv.

Trump ler säkert just nu. Han höll ett löfte. Sparade skattebetalarnas pengar. Hans väljare jublar. Men viruset muterar. Svälten växer. Och döden är tålmodig. Den kommer att knacka på många dörrar så småningom. Och sedan startade han kriget mot Iran, vilket gjorde allt mycket värre. I Afrika var situationen så illa att den inte kunde bli värre. Men de kunde! Och det kommer de att göra!

Vad är några miljoner döda i Afrika, så länge presidenten gör Amerika rikt igen?

Bild: NASA

LAIHELA

Skogens dolda fällor - se upp för de "flygande" rötterna!

En vanlig skogspromenad i Laihia kan sluta i katastrof om man inte ser sig för. Kommunen går nu ut med en skarp varning för rotvältor efter den senaste tidens hårda vindar. När stora träd blåser omkull skapas enorma spänningar i de uppräckta rötterna. Om man klättrar på trädet eller börjar såga i det kan rotvältan plötsligt slå tillbaka med våldsam kraft och krossa allt i sin väg. Håll barn och husdjur borta från de fallna jättarna och visa respekt för naturens krafter. Säkerheten först, även när svampskogen lockar! Referens: <https://laihia.fi/2026/03/23/varoitus-tuulen-kaatojen-juurakot/>

VASA

Nu rullar det på! Lifti växlar upp med nya bussar och chaufförer

Kollektivtrafiken i Vasaregionen står inför ett rejält ansiktslyft. Nu är det äntligen klart vem som tar över ratten för Lifti från och med 2027. Med en ny trafikidkare vid spakarna väntar även stora satsningar på vagnparken och moderna kalenderinköp. Målet är smidigare resor och fräschare fordon för alla pendlare. Även om det dröjer ett tag innan de nya bussarna rullar in på hållplatsen, kan Vasaborna redan nu börja se fram emot en grönare och effektivare resa. Det ser ut som att framtidens kollektivtrafik äntligen har lagt i nästa växel!

Referens: <https://www.sttinfi.fi/tiedote/71930613/tassa-ovat-liftin-uusi-liikenteenharjoittaja-ja-kalusto-hankinnat-vuodelle-2027>

VASA

Släpp loss din inre Picasso - konsten tar över hela staden!

Gör plats för kreativiteten! Mellan den 11 och 19 april förvandlas trakten till en färgsprakande arena när evenemangsveckan "Fånga konsten" går av stapeln. Det handlar om att hylla den grundläggande konstundervisningen och visa upp den enorma talang som finns hos barn och unga. Det blir allt från musik och dans till bildkonst och teater för hela slanten. Det är ett perfekt tillfälle för alla nyfikna att upptäcka nya hobbyer eller bara njuta av lokalt skapande. Missa inte chansen att uppleva magin när framtidens stjärnor visar vad de går för!

Referens: <https://www.sttinfi.fi/tiedote/71931682/fanga-konsten-evenemangsvecka-for-grundlaggande-konstundervisning-11-194>

VASA

Digitalt bröllop i Vasa - nu blir IT-jättarna ännu starkare

Det smäller högt i Vasas tech-värld! Experterna på industriell digitalisering, Huld, slår nu sina påsar ihop med IT-giganten Gofore. Genom sammanslagningen skapas en riktig tungviktare på marknaden som kan erbjuda ännu vassare lösningar för framtidens industri. För kunderna innebär det mer muskler och bredare expertis under ett och samma tak. Vasa befäster därmed sin position som ett nordiskt nav för teknisk innovation. Det är bara att gratulera till samarbetet - i den digitala världen är det tydligen storleken som har betydelse när man ska erbjuda de bästa lösningarna.

Referens: <https://www.sttinfi.fi/tiedote/71928433/vaasassa-toimiva-teollisen-digitalisaation-asiantuntija-huld-yhdistyi-goforeen>

Photo Supplement

NYHETER

KOLLEKTIVTRAFIK

Miljoner till nya bussar

Lifti rustar för framtiden. Nu står det klart vilka trafikidkare som får köra kommunens bussar från och med 2027 – och vilka miljoninvesteringar som väntar.

Vasas och Korsholms gemensamma kollektivtrafiknämnd har valt Länsilinjat Oy som ny trafikidkare på Liftis huvudlinjer och Scania Oy som leverantör av biogasbussar. De inleder trafiken i början av år 2027 och de nya bussarna tas i bruk samma vår. Genom dessa anskaffningar utvecklas Lifti till att bli en ännu mer fungerande, utsläppsnålare och attraktivare kollektivtrafik.

I den färskta upphandlingen pekades flera aktörer ut som vinnare. De nya avtalen innebär både fler avgångar och en modernare vagnpark. Bland materielanskaffningarna märks elbussar med längre räckvidd, liksom nya laddstationer som ska byggas ut längs stömlinjerna.

– Den kraftiga ökningen av Liftis passagerarmängder på senare år visar att det finns ett tydligt behov av att utveckla kollektivtrafiken samt

att regionens invånare har tagit emot tjänsten väl. Tack vare de beslut som nu har fattats kan vi fortsätta utvecklingen även under åren som kommer och tillsammans med Korsholms kommun, trafikidkarna och fordonsleverantörerna erbjuda passagerarna en kollektivtrafik som håller högre kvalitet, ger lägre utsläpp och har bättre kapacitet, säger Vasa stads trafikchef Pertti Hällilä i ett pressmeddelande.

För resenärerna innebär förändringen främst tätare turer och bättre komfort. De nya bussarna väntas rulla från januari 2027. Totalt handlar det om investeringar för flera tiotals miljoner kronor.

En granskning visar att Lifti samtidigt skärper klimatkraven. Endast fordon som uppfyller de strängaste utsläppsnormerna får vara med i leken. Flera gamla dieselbussar fasas därmed ut.

Vasaborna kan alltså se fram emot en grönare och mer punktlig kollektivtrafik – om än med några års väntan.

Källa: STT Info, 7.4.2026

VASA

Hallå ungdomar! Har ni en briljant idé? Här finns pengarna!

Sitter du på en fantastisk idé men saknar kapitalet för att förverkliga den? Nu har du chansen! Hela 2 000 euro ligger i potten och väntar på att delas ut till roliga projekt och evenemang skapade av unga, för unga. Oavsett om det handlar om en lokal turnering, en konsert eller en kreativ workshop, är det dags att skicka in ansökan nu. Det är ett unikt tillfälle att ta saken i egna händer och skapa något meningsfullt för kompisgänget eller hela staden.

Visa vad ni går för – framtiden är er! Referens: <https://www.sttinfo.fi/tiedote/71927979/halla-ungdomar-nu-delas-2-000-euro-ut-till-evenemang-och-projekt>

VÄLFÄRDSOMRÅDET

VÄLFÄRDSOMRÅDET

Unik livlina för unga: Nu ska knarkdöden stoppas

Drogerna skördar alltför många unga liv, men nu växlar välfärdsområdet upp i kampen för överlevnad. Genom projektet

Uniikki satsar man hårt på att förebygga narkotikarelaterade dödsfall bland ungdomar. Det är en räddningsplanka som behövs mer än någonsin när missbruket kryper allt längre ner i åldrarna. Genom att finnas där tidigt och erbjuda konkreta verktyg hoppas man kunna vända den tragiska statistiken. Det handlar om att rädda liv innan de ens hunnit börja på riktigt. Varje ung person som kan lotsas bort från mörkret är en enorm seger för hela samhället.

Referens: Välfärdsområdet

VÄLFÄRDSOMRÅDET

Hejdå ensamhet! Hundra nya platser för den som vill bo ihop

Ingen ska behöva sitta ensam vid middagbordet om man inte vill. Välfärdsområdet har nu nått en milstolpe och kan stoltsera med nästan hundra platser i så kallat gemenskapsboende. Det här är den moderna lösningen för den som behöver lite stöd i vardagen men framför allt längtar efter sällskap och social samvaro. Det är slut med tysta korridorer; här är det gemenskapen som står i centrum. Genom att erbjuda en plats där man kan vara "tillsammans men ändå självständig" skapar man en helt ny typ av livskvalitet för de som behöver det mest.

Referens: Välfärdsområdet

UTSTÄLLNINGAR

UTSTÄLLNING

Sagolika textilier utställda i Vasa

Vid första anblicken ser det ut som en saga. Men det är på riktigt. Från och med den 31 mars till 19 april fylls Galleria 2 på Art Center Torni i Vasa med varma, färgsprakande textilier – allt i yllets tecken.

Utställningen "Villans lumo" bjuder på nästan sagolika jackor, hattar, hemtextilier och accessoarer. Bakom verken står fem hängivna kvinnor: Pirkko Jokinen, Anelma Lehto, Erja Rinne,

Maritta Sandler och Heli Vuorenmaa. De har arbetat med filtning – främst i ull och silke, men också sidentyger som chiffong och sari-silke.

– Ett helt rum är fyllt med plagg, säger en av konstnärinnorna. Missa inte den våriga lierhatten!

Fri entré. Storalånggatan 66, Vasa.

FINLAND

DE GRÖNA

LARMET: Var sjätte barn i Finland snart fattigt

Finland står inför en dyster social kris. Enligt De Grönas partiledare Sofia Virta kommer den sittande regeringens politik leda till att nästan var sjätte barn snart lever i fattigdom. De omfattande nedskärningarna i socialskyddet slår nu hårt och direkt mot landets barnfamiljer.

Virta riktar skarp kritik mot Orpo-Purras regering och menar att man medvetet väljer att öka klyftorna. Barnfattigdom handlar inte bara om kronor och ören, utan om en kraftigt ökad risk för utanförskap och sämre hälsa livet ut.

– Det är ett val att låta barnen betala priset för politiken, dundrar Virta i ett färskt utspel.

Källa: <https://www.sttinfo.fi/tiedote/71938469/sofia-virta-hallituksen-politiikan-seurauksena-pian-lahes-joka-kuudes-lapsi-suomessa-elaa-koyhyidessa?publisherId=69818932&lang=fi>

UNIVERSITET

VASA UNIVERSITET

Vasa växer så det knakar – nu blir det ännu mer liv på campus!

VASA

Ekobonus inspirerar Vasaborna till miljöinsatser: ansök nu!

Med anledning av Vasas Green Leaf-år kan föreningar och invånargrupper i Vasa ansöka om 100–1000 euro i Ekobonus för att genomföra evenemang, jippon, små investeringar eller andra insatser som anknyter till Green Leaf-årets teman. Ansökningstiden för Ekobonus är 1–26.4.2026, och ansökningar kan inlämnas på vasa.fi/ekobonus.

Den första ansökningsomgången för Ekobonus i november–december 2025 väckte stort intresse, och därför ordnas en ny ansökningsomgång i april 2026.

– Ekobonus-projektet kommer att synas som olika evenemang och jippon för invånarna under året. Vi vill att så många grupper som möjligt ska få vara med och göra konkreta miljöinsatser, berättar Eva Bligt-Lindén från Vasa stad.

Ansökan är öppen för alla, men de som inte fick Ekobonus i den första ansökningsomgången har nu företräde.

Källa: Vasa stad

Wasa Dagblad

Nästan allt Du behöver veta på 8 sidor vpress.fi

VÄLFÄRDSOMRÅDET

Österbottens välfärdsområde utvecklar tjänsterna för barn och unga med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar

Österbottens välfärdsområde utvecklar tjänsterna för barn och unga med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar som en del av det riksomfattande projektet Rehabilitering i vardagen för barn och unga med utvecklingsneurologisk funktionsnedsättning (projektet Spektrum). FBA finansierar projektet. Projektets mål är att göra familjernas vardag smidigare och att ge barn och unga stöd i rätt tid i deras egna uppväxtmiljöer.

Ett stort antal barn och unga har drag av neuropsykiatriska funktionsnedsättningar. Man har i synnerhet haft utmaningar med att ge stöd i rätt tid och med samordningen av tjänsterna och samarbetet mellan olika aktörer. Målet med Spektrum-projektet är att stärka det tidiga multiprofessionella stödet för barnet och familjen i vardagen och att skapa tydligare servicehelheter.

I många välfärdsområden och skolor funderar man på samma frågor gällande barn och unga med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar. Genom Spektrum-projektet vill vi uppmuntra yrkespersonerna till gemensam utveckling inom social- och hälsovården och sektorn för fostran och utbildning, och mellan olika områden, berättar Riina-Maria Leskelä, projektchef för det riksomfattande

Spektrum-projektet.

– Det finns redan bra, forskningsbaserade åtgärder och behandlingsmodeller. I God medicinsk praxis-rekommendationerna finns till exempel riktlinjer för hur stödet och vården ska se ut. Områdena behöver dock stöd för att tillämpa rekommendationerna i praktiken på ett barn- och ungdomsorienterat sätt. I den hektiska vardagen granskar yrkespersonerna och tjänsterna lätt saker och ting ur sina egna perspektiv.

Varje välfärdsområde har fastställt utvecklingsarbetets tyngdpunkter och bestämt hur fördelningen över olika åldersgrupper ska se ut utgående från de egenskaper som utmärker området. I Österbottens välfärdsområde utvecklas rådgivningsteamet på alla barnrådgivningar. Ett sektorsövergripande samarbete har inletts med Vasa stads småbarnspedagogik. Med den finansiering som Österbottens välfärdsområde fått har en projektkoordinator anställts för tiden 2.5.2025-31.12.2026. Till projektkoordinators uppgifter hör till exempel att koordinera utvecklingen av rådgivningsteamets verksamhet och att organisera integreringen av småbarnspedagogiken i rådgivningsteamet

Källa: Välfärdsområdet

Vasa universitet har dragit vinstlotten i undervisnings- och kulturministeriets senaste utdelning. Hela 45 nya studieplatser landar i soliga Vasa för att möta det skriande behovet av expertis. Det handlar inte bara om fler studentoveraller på stan, utan om en riktig vitamininjektion för hela regionens näringsliv. Genom att satsa på utbildning vill man säkerställa att framtidens proffs finns på plats när företagen ropar efter folk. För Vasa innebär detta en rejäl skjuts framåt i konkurrensen om de smartaste huvudena. Det är bara att damma av skolbänken och välkomna de nya förmågorna till kusten!

Referens: <https://www.sttinfo.fi/tiedote/71924456/vaasan-yliopisto-sai-ope-tus-ja-kulttuuriministeriolta-45-lisaaloi-tuspaikkaa>

ÅBO UNIVERSITET Nikotinfällan i yrkes-skolan – kompistrycket avgör?

Det är en rökig (och prillig) verklighet som uppenbarar sig i de finländska yrkesskolorna. En färsk rapport visar att unga som väljer yrkesutbildning använder nikotinprodukter i betydligt högre grad än sina jämnåriga i gymnasiet. Men det handlar inte bara om dålig karaktär; det är i korridorerna och i det sociala umgänget som valen görs. Skolgemenskapen och de närmaste vännerna spelar en avgörande roll för om man tänder en cigarett eller lägger in en snus. Att bryta trenden kräver mer än bara pepinnar – det krävs en förändring i hela den sociala miljön där de unga rör sig dagligen.

Referens: <https://www.sttinfo.fi/tiedote/71884762/ammattiin-opiskelevat-nuo-ret-kayttavat-nikotiini-utuotteita-huomatta-vasti-muita-enemman-nuorten-terveysva-linnat-rakentuvat-yksilon-lahipiirin-ja-ko-luuyhteison-vuorovaikutuksessa>

ÅBO UNIVERSITET Sömnen som sänker hjärnan – är du en farlig

sjusovare?

Drömmer du om att sova hela dagen? Tänk om! En ny doktorsavhandling kastar grus i maskineriet för alla som älskar sovmorgnar. Forskningen visar nämligen att både för lång nattsömn och ständiga sömnproblem är kopplade till sämre kognitiv förmåga. Det räcker alltså inte med att bara ”sova ikapp” – kvalitet och balans är nyckeln för att hålla hjärnan i trim. Att ligga för länge under täcket kan i själva verket göra dig mer trögtänkt än du tror. Så ställ väckarklockan på en rimlig tid om du vill behålla skärpan; din hjärna kommer att tacka dig när du väl vaknat ordentligt!

Referens: <https://www.sttinfo.fi/tiedote/71856284/vaitos-pitkaunisuus-ja-uni-vaikeudet-ovat-yhteydessa-heikompa-an-kognitioon>

ÅBO UNIVERSITET Heja misstagen! Så blir du smartare av att göra fel

Sluta deppa över rödpennan i marginalen! En ny avhandling slår fast att det faktiskt är bra att göra bort sig ibland – åtminstone när man studerar. Att begå fel under lärandeprocessen är inte bara vanligt, det kan faktiskt öka motivationen och leda till en djupare förståelse för ämnet. Istället för att sikta på perfektion direkt, bör elever och studenter omfatta sina snubblatser. Det är nämligen när vi tvingas rätta till våra egna tankekurvor som den riktiga kunskapen fastnar. Så nästa gång du svarar fel på en fråga: gratulera dig själv, du håller precis på att bli lite smartare!

Referens: <https://www.sttinfo.fi/tiedote/71908926/vaitos-virheid-en-tekeminen-opinnoissa-on-yleis-ta-mutta-se-voi-lisata-motivaatio-ta-ja-edistaa-syvallista-oppimista>

ÅBO AKADEMI Bittra dejtare eller char-miga vinnare? Sexismens

dolda koppling till singel-livet

Hur går det på Tinder egentligen? En ny studie från Åbo Akademi visar att hur vi upplever våra chanser på dejtingmarknaden hänger ihop med vår syn på det motsatta könet. Det visar sig att personer som känner sig framgångsrika i kärleksjakten tenderar att ha andra attityder än de som ständigt får nobben. Kopplingen mellan upplevda möjligheter och olika former av sexism är tydligare än man tidigare trott. Det handlar alltså inte bara om personlighet, utan om hur maktbalansen i dejtingspelet påverkar våra fördomar. Kanske är det dags att rannsaka sina egna åsikter innan man swipar vidare mot nästa dejt? Referens: <https://www.abo.fi/nyheter/upplevda-mojligheter-pa-dejtingmarknaden-ar-kopplade-till-olika-former-av-sexism/>

ULEÅBORGS UNIVERSITET Pollenchock i tentasalen – snuva sänker mattebetyet

Nysningar, rinnande ögon och... ett underkänt matteprov? För tusentals abiturienter är våren inte bara en tid för firande, utan en kamp mot pollen. En ny undersökning visar ett tydligt samband mellan höga pollenhalter och sämre resultat i studentexamen. Väst drabbade är de matematiska ämnena, där koncentrationen krävs som mest. Det är helt enkelt svårt att lösa komplexa ekvationer när hjärnan är dimmig av allergireaktioner. För de drabbade studenterna är detta ingen liten sak – ett par nysningar vid fel tillfälle kan faktiskt påverka framtidsplanerna. Det är hög tid att ge allergikerna en ärlig chans även under blomningstid!

Referens: <https://www.sttinfo.fi/tiedote/71911376/siitepolyaltistus-yhteydessa-ylioppilaskokeiden-tuloksiin-vaikutus-suurin-matemaattisissa-aineissa>

TAMMERFORS UNIVERSITET Super-seniorernas revansch: Allt fler 90-åringar skippar hemtjänsten

Vem behöver egentligen hjälp? En ny trend visar att allt fler finländare som passerat den aktionsvärda åldern 90 år bor kvar hemma – helt utan officiell vård eller hemtjänst. Denna grupp av ”super-seniorer” utmanar bilden av den sköra åldringen och visar på en imponerande självständighet. Trots den höga åldern klarar de vardagen på egen hand, vilket både sparar samhällets resurser och ger individen ökad livskvalitet. Det verkar som att dagens 90-plussare är gjorda av ett segare virke än vi anat. Att få äldras i sitt eget hem, på sina egna villkor, är den nya drömmen för den äldsta generationen. Referens: <https://www.sttinfo.fi/tiedote/71916491/yha-useampi-yli-90-vuotias-asuu-kotona-ilman-virallista-hoittoa>

JYVÄSKYLÄ UNIVERSITET Miljonregn över vallningar – nu ska klimakteriet knäckas!

Äntligen får kvinnohälsan den uppmärksamhet den förtjänar – och det med besked! Jane och Aatos Erko-stiftelsen har öppnat plånboken på vid gavel och skänker miljonbelopp

NYHETER

RESA RUNT MÅNEN

MÅNSUCCÉN: De har landat efter den historiska resan

Vid 20-tiden på fredagskvällen lokal tid nådde mänskligheten en ny milstolpe. Efter tio dramatiska dygn i rymden plasklandade Artemis II-besättningen säkert i Stilla havet – en succé som öppnar dörren för framtida baser på månen.

Hela världen höll andan när Orion-kapseln rusade genom atmosfären i svindlande 40 000 km/h. Efter en intensiv "eldbolls-återkomst", där

kapselns sköld fick utstå temperaturer på 2 700 grader, dalade farkosten ner i havet utanför San Diegos kust under tre gigantiska fallskärmar.

– Vi lyckades. Det här är bara början, lät NASA:s kontrollcenter meddela efter att de fyra astronauterna bekräftats vara vid god hälsa.

Besättningen – befälhavare Reid Wiseman, pilot Victor Glover, rymdspecialist Christina Koch och kanadensaren Jeremy Hansen – har under resan rundat månen och nått längre bort från jorden än någon människa tidigare gjort. Resan markerar

den första bemannade månfärden på över 50 år och är ett kritiskt test inför nästa steg: att faktiskt sätta fötterna på månens yta år 2028.

Utöver de tekniska framstegen har besättningen förtrollat världen med högupplösta bilder av "jorduppgångar" från månens baksida. Nu väntar omfattande medicinska kontroller och en efterlängtat återförening med familjerna i Houston.

till Jyväskylä universitet för forskning om klimakteriet. Det handlar inte bara om svettningar och humörsvingningar, utan om att förstå de djupgående biologiska förändringarna på riktigt. Nu hoppas forskarna kunna ge svar som gör livet lättare för miljontals kvinnor. Det är hög tid att vi tar "förändringen" på största allvar, och med dessa miljoner i ryggen ser framtiden betydligt svalare och behagligare ut.

Referens: <https://www.sttinfo.fi/tiedote/71930626/miljoonarahoitus-vaihdevuositutkimukseen-ja-ne-ja-aatos-erkon-saatiolta>

EKONOMI

LABORE

Håll hårt i plånboken – ekonomin haltar vidare

Det blir ingen snabb vändning för den finska ekonomin, spår forskningsinstitutet Labore. I sin senaste prognos för 2026–2028 målar de upp en bild av en rejäl segdragning där konjunkturen fortsätter att darra på osäkra ben. För den som hoppats på guld och gröna skogar i plånboken är beskedet svalt: återhämtningen låter vänta på sig. Det gäller att ha is i magen och fortsätta hålla hårt i slantarna, för den ekonomiska berg-och-dalbanan verkar ha fastnat i ett ganska trögt läge. Framtiden är inte inställd, men den är definitivt försenad.

Referens: <https://www.sttinfo.fi/tiedote/71927253/ekonomisk-prognos-2026-2028-konjunkturen-forblir-osa-ker>

HÄLSA

MIELI

Mörka moln över måendet – kristelefonen glöder av tunga samtal

Det mentala läget i landet blir allt dystrare, varnar organisationen MIELI. De som söker hjälp mår nu sämre än någonsin tidigare, och problemen som landar hos krisarbetarna är mer komplexa än förr. Det handlar inte längre bara om tillfällig stress, utan om djupa kriser som kräver tunga insatser. Trycket på hjälplinjer och mottagningar är enormt när desperationen ökar i samhället. Det är ett nödropp som heter duga: vi måste börja lyssna innan det brister helt för de som redan balanserar på kanten. Ingen ska behöva

bära sitt mörker ensam.

Referens: <https://www.sttinfo.fi/tiedote/71911185/kriisiapua-hakevien-ongelmat-entista-vaikeampia>

VASA

När hjärnan spelar spratt – föreläsning om psykosens gåta

Vad händer när verkligheten plötsligt börjar svaja? I Vasa bjuder man nu in till en viktig föreläsning vid medborgarinstitutet Alma för att kasta ljus över ett ämne som ofta göms i skuggorna: psykos. Det handlar inte bara om patienten, utan i högsta grad om de anhöriga som står bredvid när världen rämna. Att förstå vad som sker i sinnet när psyket tar en oväntad vändning är nyckeln till bättre stöd. Det utlovas en kväll fylld av fakta och empati, perfekt för alla som vill veta mer om hur vi stöttar när tankarna går vilse.

Onsdagen 15.4.2026 kl 18–20, föreläsningen är på finska.

Referens: <https://www.sttinfo.fi/tiedote/71927443/kun-mieli-muuttaa-maailmaa-luento-psykoosista-ja-omaisten-tukemisesta-kansalaisopisto-almassa>

LITTERATUR

RIIKKA PURRA

Finlands Thatcher? Nu kommer boken om Purra

Nu har boken om Riikka Purra släppts "Riikka Purra – Finlands järnlady". Boken utlovar närgångna analyser om sannfinländarnas hårdföra maktspelare. Förväntningarna är höga – och kritikerna likaså. Frågan är om boken blir en kärleksförklaring eller en nagelbitare. Är hon Finlands Thatcher?

Källa: STTinfo

RYSSLAND

MOSKVA

Tomt på Röda torget? Putins paradsgugg stoppas av drönarskräck

Det brukar vara Rysslands stoltaste ögonblick, men i år ekar det tomt på Moskvas gator. Borgmästare Sobjanin darrar på manschetterna inför risken för nya drönarattacker och väljer nu att dra i handbromsen. Den traditionsenliga militärparaden på Segerdagen den 9 maj ställs in i sin vanliga form. Inga mullrande stridsvagnar eller tunga vapensystem tillåts rulla genom huvudstadens hjärta i år. Hur firandet faktiskt ska se ut är fortfarande höljt i dunkel, men säkerheten går före stoltheten när hotet från skyn kommer allt närmare Kreml.

Referens: Telegram

LENINGRAD

Oljerör i lågor efter drönarchock – nu svertas guvernören

Paniken sprider sig i Leningradregionen efter en våldsam attack mot hamnen i Primorsk. Ukrainska drönare har återigen lyckats penetrera försvaret, och resultatet är förödande: brandfarligt material läcker ut och rökpelarna stiger mot himlen. Guvernören var snabbt ute med att bekräfta att en hel oljeledning skadats, men nu riktas svidande kritik mot både militären och det lokala styret. Hur kunde en så strategiskt viktig hamn stå så oskyddad? Samtidigt som saneringsarbetet pågår växer frågorna om hur rysk infrastruktur egentligen mår under de ständiga angreppen.

Referens: Telegram

BENSINBRIST

Tomt i tanken och hål i plånboken – ryssarnas sommar blir en dyr historia

Glöm billig bensin och soliga roadtrips. Den ryska sommaren ser ut att bli en provning för både tålmod och plånbok. Priserna rusar i höjden och lokala brister på bränsle rapporterades nu från stora delar av landet. Experter varnar för att det kritiska läget inte bara är tillfälligt, utan en del av en större global och intern process som inte går att stoppa. Att försöka bunkra bränsle i garaget är lönlöst – bristen är här för att stanna. För den vanlige ryssen väntar en sommar där varje mil blir en kamp mot stigande siffror på mätartavlan.

Referens: Telegram

ABORTFÖRBUD

Patriarkens ultimatum: Ingen krigsseger utan abortförbud

Nu blandar sig kyrkan i krigföringen på högsta nivå. Patriark Kirill skickar en dyster signal direkt till Putin: seger i Nordkavkasien är en omöjlighet så länge aborter tillåts i landet. Enligt kyrkans ledning är det inte vapen eller strategi som avgör krigets gång, utan moralisk renhet. "Gud lyssnar bara om Ryssland lyssnar på kyrkan", lyder budskapet från de inre cirkulärerna. Genom att koppla samman militär framgång med ett totalstopp för aborter sätter patriarken hård press på Kreml. Det återstår att se om Putin väljer att byta lagstiftning mot hopp om seger.

Referens: Telegram

NYHETER

TRAFIKPARKEN

Metvikens trafikpark öppnar den 8 maj

Nu får barnen äntligen styra på egna hjul – Metvikens trafikpark i Vasa slår upp portarna fredagen den 8 maj. Här väntar 640 meter miniatyrstad med trafikljus, järnvägsövergång, rondell och till och med en egen buss.

Välkommen till en värld där du kör polisbil, glassbil eller röd sportkupé – allt i trygga former. I Metvikens trafikpark (tidigare Onkilahti) får barn mellan 6 och 12 år trampa i väg med parkens egna pedalbilar och cyklar. De yngsta, 4-6 år, kan också vara med om en vuxen går bredvid.

Hela Vasa i miniatyr
Trafikparken är som en drömtidning: längs banan ligger modeller av stads- huset, järnvägsstationen, gamla trähus i Hietalahti, Alkula, en glasskiosk i Fiskhamnen, universitetet, ett hus vid Kyrkoeshplanaden 23, byggnader från kaser- nområdet, en bondgård från Lillkyro, klocktornet från Gamla Vasa ruiner och vatten-tornet. Här finns också ett litet torg, rondell, trafikljus, plankorsning, Lifti-bussen – och en tankstation.

Det är inte bara farten som lockar. Längs banan

väntar en fascinerande upptäcktsfärd genom ett miniatyr-Vasa. Inte mindre än tolv noggrant återskapade modeller av stadens ikoniska byggnader, som stads- huset, vattentornet och järnvägsstationen, kantar vägen. Här finns även salu- torget, rondeller, trafikljus och plankorsningar – allt för att skapa en så autentisk stadsupplevelse som möjligt i barnvänlig skala.

“Metvikens trafikpark är som Vasa i miniatyr och erbjuder både barn och vuxna en underbar miljö för att lära sig trafik och ha roligt”, konstaterade servicechef Jarmo Latvala vid invigningen för ett par år sedan, och parken lever verkligen upp till det löftet.

Så här fungerar det

Körningen sker i turer på 20 minuter, som bokas på plats vid grinden. Varje tur börjar med att man väljer fordon, justerar sätet och får grundläggande trafikregler förklarade för sig. Den aktiva körningen varar cirka 15 minuter. Vid hårt regn håller parken stängt av säkerhetsskäl.

En tur per dag och barn – så att så många som möjligt får chansen. Tiderna delas ut med färgkodade armband.

Öppettider från 8 maj

- Måndag–fredag kl. 12.00–18.00
- Lördag–söndag kl. 12.00–16.00

Pris: Gratis!
Åldersrekommendation körning: 6–12 år (4–6 år med vuxen vid sidan)
Viktigt: Använd cykelhjälm! Lånehjälmarna finns på plats.
Egna fordon får inte tas med.
Grupper bokar tid via

e-post till Vaasa stads ungdomstjänster. Mer information finns på stadens webbplats.

Välkommen att trampa in i våren – i Metvikens trafikpark blir varje sväng en lektion i glädje
Källa: Vaasa stad / Ungdomstjänsterna

KONST

Supersuccén på MET – nu är Schjerfbeck's tavlor på väg tillbaka till Finland

New York fick njuta av finsk mästarkonst – för den här gången. Efter veckor av rekordstora folksamlingar är Helene Schjerfbeck's efterlängttade utställning "Seeing Silence" på The Metropolitan Museum of Art över.

Tusentals besökare strömmade till Manhattan för att hylla konstnären som länge varit ett okänt namn i USA. Men nu är tavlorna på väg tillbaka till hemmaplan i Finland.

– Utställningen blev en het trend i kulturkretsar, säger en talesperson. Schjerfbeck (1862–1946) blev den första finländska konstnären med en egen separatutställning på Met. Max Hollein, museichefen, hyllade henne som "en extraordinär konstnär" med en "unik vision". För finska konstlärare är det dock en tröst att verken nu är hemma igen. Men frågan är: när dyker de upp i en finsk sal? Besked saknas ännu.

Helene Schjerfbeck, *Fragment*, 1904. Oil on canvas, 12 3/8 x 13 3/8 in. Villa Gyllenberg / Signe and Ane Gyllenberg Foundation, Helsinki Photo: Matias Uusikylä / Signe and Ane Gyllenberg Foundation

NYHETER

KLIMATFÖRÄNDRINGEN

EUROPA

Europa värms upp dubbelt så fort – experterna panikvarnar

"Vi är inte redo för vad som komma ska" Europa värms upp dubbelt så snabbt som resten av världen. Under den senaste femårsperioden har temperaturen på vår kontinent legat hela 2,4 grader över förindustriell nivå. Nu slår EU:s vetenskapliga klimatråd larm: anpassningsåtgärderna är alldeles för svaga. Enbart extremvärmen dödade uppskattningsvis 24 000 européer sommaren 2025, och de ekonomiska skadorna landar på hisnande 45 miljarder euro om året. "Robust riskhantering är inte frivilligt – det handlar om att skydda liv och försörjning", säger rådets ordförande. Politikerna får fem råd på köpet. Frågan är bara om någon lyssnar.
Källa: Europaportalen.se, EU:s vetenskapliga klimatråd 17 februari 2026

KLIMATFÖRÄNDRINGEN

FN slår larm: "Alla klimatindikatorer lyser rött"

"Nu är det allvar – på riktigt" Åren 2015 till 2025 var de elva varmaste som någonsin uppmätts, slår Världsmeteorologiska organisationen WMO fast i sin nya rapport. "Alla klimatindikatorer lyser rött", säger FN:s generalsekreterare. Havet har tagit upp mer än 91 procent av värmen från utsläppen – motsvarande 18 gånger människans totala energianvändning under samma period. Isen i Arktis var rekordlåg, Antarktis isutbredning den tredje lägsta någonsin. Och förändringarna stannar inte här. De kommer att påverka oss i hundratals, kanske tusentals år framöver. Så kanske dags att ta sommarens värmeböljor på allvar?

Källa: SMHI/WMO, 23 mars 2026

FINLAND

Snöfattiga vintern straffar Finland – torka hotar skördar och elpriser

"Vintern lurade oss – nu kommer smällen" Finland fick knappt någon snö i vintras. Och nu börjar priset betalas. Yles prognos visar att sjöar och grundvattennivåer är rekordlåga – särskilt i östra Finland. Saimaa beräknas bli en halvmeter grundare än normalt i sommar. Följderna? Skörderna riskerar att slå fel, skogsbränder kan härja och vattenkraften som står för 10–20 procent av elförsörjningen kan få problem att leverera. Myndigheterna har redan börjat strypa flöden ur Saimaa för att rädda nivåerna. En torr sommar väntar – och kanske dyrare elräkningar.
Källa: Yle News, 5 april 2026

KLIMATFÖRÄNDRINGEN

Klimatet knäcker plånboken – 43 miljarder euro upp i rök på en sommar

"Försäkringen vägrar betala – nu är krisen här" Värmeböljor, skyfall och torka under sommaren 2025 kostade EU-länderna hela 43 miljarder euro i skador, enligt en ny WWF-rapport. Värst drabbade är Italien, Frankrike och Spanien. Och det värsta är att bara 5–20 procent av förlusterna täcktes av försäkringar. Resten? Den notan landar på vanligt folk och skattebetalare. WWF varnar för att kumulativa förluster kan nå 126 miljarder euro redan 2029 om inget görs. "Våra skogar, mangrove och våtmarker är vårt bästa skydd – de måste vara i centrum för strategierna", säger WWF:s direktör. Annars blir det dyrt. Riktigt dyrt.
Källa: WWF European Policy Office, 15 januari 2026

KLIMATFÖRÄNDRINGEN

EU sätter klimatfoten i gasen – 90 procents utsläppsmål spikat

"Nu jäklar – här kommer gröna tvångströjan" Den 5 mars 2026 klubbade EU:s ministerråd igenom den skärpta klimatlagen. Det nya lagstadgade målet: minska nettoutsläppen av växthusgaser med hela 90 procent till 2040, jämfört med 1990 års nivåer. Samtidigt har EU:s koldioxidtull CBAM trätt i kraft fullt ut från 1 januari i år. Det innebär att importerad cement, stål, aluminium, gödsel och välgas får en prislapp som speglar klimatpåverkan. "En milstolpe för rättvis konkurrens", säger EU-kommissionen. För företag som inte ställer om? Det blir dyrt att vara klimatbov.
Källa: Europeiska rådet, 5 mars 2026 samt EU Climate Action, januari 2026

UKRAINE PRESIDENT

Olena Zelenska Spoke to Fox News About Ukrainian Children Living Under Russian Aggression

The first step in rescuing Ukrainian children abducted by Russia is finding information about them; the second is strong international pressure on the aggressor state. First Lady of Ukraine Olena Zelenska stated this in an interview with Fox News.

The President's wife noted that Ukraine is seeking every possible way to influence Russia and thanked the United States and U.S. First Lady Melania Trump for their advocacy and involvement in returning Ukrainian children abducted by Russia.

"Right now, with tremendous effort, we are bringing children back in small groups, while thousands of others are effectively spending their childhood in isolation, without the possibility of returning home. That is why it is important for more countries and public figures to get involved," the First Lady emphasized.

Olena Zelenska noted that returning children is not only about crossing the border, but also about ensuring family-based care, housing, education, and access to medical and psychological assistance.

"We hope for the support

of our international partners in this as well. Because we have so much to return to our children. First and foremost – their stolen childhood," she said.

The President's wife also spoke about her participation in the Fostering the Future Together summit of Melania Trump's initiative, which took place at the White House.

"It is encouraging that we – people from all over the world who gathered at this event – share the view that we must protect children in an era of rapid technological development. Children must know how to use technology safely, have digital hygiene skills, and make AI their assistant, not a substitute for learning.

This is a very important initiative by Ms. Trump," Olena Zelenska stressed.

She noted that digitalization is precisely what helped Ukraine maintain public services and education for children during the full-scale Russian invasion.

"Due to the fact that Ukraine is a developed digital state, we were able to establish distance learning for a third of our schoolchildren who cannot study in person. I therefore hope that the development of digital solutions will give our children additional opportunities in life – and that it is these opportunities, not war, that will shape their future," Olena Zelenska concluded.

VECKANS KONSTUPPLEVELSE

Magnus von Wright
13.6.1805, Haminalahti
5.7.1868, Helsingfors
Hästar, kopia efter Carl Wahlbom, 1864
Finlands Nationalgalleris samling / Konstmuseet Ateneum
Bild: Finlands Nationalgalleri / Hannu Pakarinen

COPYRIGHT: The Presidential Office of Ukraine. All materials featured on this site are licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International. The use of any materials posted on the website is permitted provided you link to www.president.gov.ua regardless of full or partial use of materials.

1984 EN ROMAN AV George Orwell Del 25

Det var märkligt hur denna skalbaggsliknande typ förökade sig i ministerierna: små knubbiga karlar, som blev kraftiga mycket tidigt i livet, med korta ben, snabba skuttande rörelser och feta, outgrundliga ansikten med mycket små ögon. Det var den typ som tycktes blomstra bäst under partiets herravälde.

Tillkännagivandet från Ministeriet för Överflöd slutade med ännu en trumpetsignal och gav vika för burkig musik. Parsons, som av bombardemanget av siffror eggats till en vag entusiasm, tog pipan ur munnen.

"Ministeriet för överflöd har verkligen gjort ett bra jobb i år", sa han och skakade menande på huvudet. "Förresten, Smith, gamle gosse, jag antar att du inte har några rakblad som du kan ge mig till?"

»Inte en enda», sade Winston. "Jag har själv använt samma blad i sex veckor."

»Nåja, jag tänkte bara fråga dig, gamle gosse.»

"Förlåt", sa Winston.

Den kvackande rösten från bordet bredvid, som tillfälligt tystnat under ministeriets tillkännagivande, hade börjat igen, lika hög som alltid. Av någon anledning kom Winston plötsligt att tänka på Mrs Parsons med sitt stripiga hår och dammet i ansiktets veck. Inom två år skulle barnen anmäla henne till tankepolisen. Mrs Parsons skulle bli förångad. Syme skulle förångas. Winston skulle förångas. O'Brien skulle förångas. Parsons, å andra sidan, skulle aldrig förångas. Den ögonlösa varelsen med den kvackande rösten skulle aldrig förångas. De små skalbaggsliknande männen som så smidigt skuttade fram genom minis-

teriernas labyrintiska korridorer – de skulle heller aldrig låta sig förångas. Och flickan med mörkt hår, flickan från skönlitterära avdelningen – hon skulle heller aldrig bli förångad. Det föreföll honom som om han instinktivt visste vem som skulle överleva och vem som skulle gå under, men exakt vad det var som gjorde att överleva var inte lätt att säga.

I detta ögonblick ryckte han ut ur sina dagdrömmar med ett våldsamt ryck. Flickan vid bordet bredvid hade delvis vänt sig om och tittade på honom. Det var flickan med mörkt hår. Hon betraktade honom med en sidoblick, men med nyfiken intensitet. I samma ögonblick som hon fångade hans blick vände hon bort blicken igen.

Svetten började rinna längs Winstons ryggrad. Ett fruktansvärt styng av skräck gick genom honom. Den var borta nästan på en gång, men den lämnade kvar ett slags gnagande oro efter sig. Varför iakttog hon honom? Varför fortsatte hon att följa efter honom? Tyvärr kunde han inte komma ihåg om hon redan hade suttit vid bordet när han kom, eller om hon hade kommit dit efteråt. Men i går hade hon i alla fall, under de två minuternas hat, satt sig direkt bakom honom när det inte fanns något uppenbart behov av det. Förmodligen hade hennes verkliga syfte varit att lyssna på honom och se om han skrek tillräckligt högt.

Hans tidigare tanke kom tillbaka till honom: förmodligen var hon i själva verket inte medlem av Tankepolisen, men så var det just amatörspionen som var den största faran av alla. Han visste inte hur länge hon hade tittat på honom, men kanske så länge som i fem minuter, och det var möjligt att hans anletsdrag inte hade varit helt under kontroll. Det var fruktansvärt farligt att låta

tänkarna vandra när man befann sig på en offentlig plats eller inom räckhåll för en tv-skärm. Minsta lilla sak kan avslöja dig. Ett nervöst tics, en omedveten blick av ångest, en vana att muttra för sig själv – vad som helst som förde med sig en antydning om abnormitet, om att ha något att dölja. I vilket fall som helst, att ha ett olämpligt uttryck i ansiktet (att se skeptisk ut när en seger tillkännagavs, till exempel) var i sig ett straffbart brott. Det fanns till och med ett ord för det på nyspråk: facecrime, hette det.

Flickan hade vänt honom ryggen igen. Kanske följde hon egentligen inte efter honom när allt kom omkring; Kanske var det en tillfällighet att hon hade suttit så nära honom två dagar i rad. Hans cigarett hade slocknat och han lade den försiktigt på bordskanten. Han skulle sluta röka den efter arbetet, om han bara kunde behålla tobaken i den. Det är ganska troligt att personen vid bordet bredvid var en spion från Tankepolisen, och det är ganska troligt att han skulle befinna sig i Kärleksministeriets källare inom tre dagar, men en cigarettfimp får inte slösas bort. Syme hade vikt ihop sin pappersremsa och stoppat den i fickan. Parsons hade börjat prata igen.

»Har jag någonsin berättat för dig, gamle gosse», sade han och småskrattade kring pipskaftet, »om den gång, då de där två tångarna av mig satte eld på den gamla marknadsgummans kjol, därför att de såg henne linda in korv i en affisch föreställande B. B.? Smög upp bakom henne och tände eld på den med en tändsticksask. Brände henne ganska illa tror jag. Små tiggare, eller hur? Men ivrig som senap! Det är en förstklassig utbildning de ger dem i Spionerna nu för tiden – till och med bättre än på min tid. Vad tror du är det senaste de har serverat dem? Örontrumpeter för att lyssna genom nyckelhål! Min lilla flicka tog med sig en hem häromkvällen – hon provade den på vår vardagsrumsdörr och räknade med att hon kunde höra dubbelt så mycket som med örat mot hålet. Naturligtvis är det bara en leksak, märk väl. Det ger dem ändå rätt idé, eller hur?»

I detta ögonblick gav TV-skärmen ifrån sig en genomträngande vissling. Det var signalen att återvända till arbetet. Alla tre männen sprang upp för att delta i kampen kring hissarna, och den återstående tobaken föll ur Winstons cigarett.

HUMOR FÖR ETT-HUNDRA ÅR SEDAN

HERR WESTER

En bekant vitsare kom en gång i sällskap in på en restaurang, där han fick se en bekant herre vid namn Wester sitta och dricka toddy.

„Hör du, Wester”. utropade han, „kan du säga mig vad det är för likhet mellan solen och en toddy?”

„Nej”, svarade han.

„Jo, bägge gå ned i väster”, blev svaret.

GLATT BESVÄR

„Varifrån kommer du?” „Från stationen. Jag följde min svägerska.” „Men härom dagen sade du ju, att du aldrig besvärade dig med något sådant för din svägerskas skull.”

„Då hon kommer, ja, men när hon reser är det något helt annat.”

INGA DETALJER TACK!

Den amerikanska miljardären var på bilfärd jorden runt. „Var är vi nu?” frågade han sin chaufför under det dammet yrde kring hjulen. Chauffören böjde sig åt sidan och sade: „Paris.” „Äsch”, sade miljardären, „jag bryr mig inte om några detaljer. Jag menar vilken världsdel?”

VILD MAN

„Hallå, gamle vän, hade du tur?” ropade en man till en bekant, som kom från en jakt. „Sköt sjutton änder.” „Voro de vilda.” „Nej, inte precis, men mannen på vars mark de voro var det.”

ÄTA OST PÅ KVÄLLEN

Larsson: „Jag vet inte varav det kommer sig, men då jag äter ost på kvällen, kan jag inte sova.” Lisa: „Med mig är det alldeles tvärtom, när jag sover, kan jag inte äta ost.”

”AFFÄRSMAN”

En affärsman i stad var allmänt känd som en person, dendär hade till specialitet att „lura bönder 11 . Vid begravningen anhöll änkan att pastorn skulle säga någonting vackert om hennes avlidne man och hälst på rim. Då hov pastorn upp sin röst och sade;

Den avlidne var en trägen man, När andra sovo, arbetade han Och när de andra vaknade, Då ägde han vad de saknade.

FEL SKYLTT.

Medan de gick längs Avenue A i New York lade ett par män märke till en skylt i fönstret på en krog som med stora bokstäver hade orden:

”Ici on parle francais.”

En av männen, som var väl bekant med området, sa:

”Jag slår vad om att ingen i den där lyan kan franska.” - De ingick ett vad, detta var på den gamla regniga tiden, och så gick vännerna in för att ta reda på det. Här kom en rödhårig irländare för att servera dem. Han var uppenbarligen krogens värd.

En av vännerna som hade lärt sig lite franska till sjöss sa något till hyresvärden på franska som betydde ”vädret är vackert idag”. ”Ja, två drinkar kvart över fyra”, svarade hyresvärden. Det var då tydligt att franska var okänd på den här platsen. ”Varför har ni den där skylten i fönstret där det står 'Här talas franska'”, frågade hyresvärdens gäst.

”Var inte dum! Är det så det står?” undrade hyresvärden, och när gästen, med vetskap om saken, försäkrade honom om att det var vad skylten betydde, började hyresvärden svära och sa: ”Det där gänget judar lurade mig. Jag köpte skylten för den dollarn när det förklarades att den var på

latin och betydde 'Gud välsigne vårt hem'.”

EFTER FÖRESTÄLLNINGEN

I teatern hördes en gammal kvinna mumla för sig själv: ”Om alla andra gjorde som jag och väntade tyst på sina platser tills alla andra hade gått ut, skulle det inte vara en sådan folkmassa vid dörren.”

MADRÖM.

En man berättade för en läkare att han plågades av hemska drömmar på natten. ”Jag tror att det är något som kallas en mardröm”, förklarade han. ”Vad är det för slags dröm?” frågade läkaren. Mannen förklarade att han alltid hade drömmar om att han var gift.

”Hm! Gift med vem?” frågade läkaren.

”Med min fru”, suckade mannen.

EFTER ÅSKOVÄDRET

På morgonen undrade Antti Hokara över åskvädret som hade rasat under natten. ”Var det verkligen ett åskväder?” frågade hans fru, Liisa Hokara. ”Det var det”, sa Antti, ”det dunkade hela tiden och mullrade så högt att man skulle ha trott att till och med en död man skulle vakna upp i sin grav.” Liisa: ”Bara sådär. Och varför väckte du mig inte, trots att du vet att jag inte kan sova i ett åskväder?” »

Astronomic picture of the week:

The Earth seen from Artemis II on April 3

NASA astronaut and Artemis II Commander Reid Wiseman took this picture of Earth from the Orion spacecraft's window after completing the translunar injection burn. There are two auroras (top right and bottom left) and zodiacal light (bottom right) is visible as the Earth eclipses the Sun.

Image credit: NASA/Reid Wiseman
Public domain

BLOGGSKRIBENTER

Skriv i Wasa Dagblad – Vi söker blogg-författare!

Älskar du att dela med dig av dina tankar, erfarenheter eller kunskaper? Wasa Dagblad söker nu engagerade blogg-skrubenter som vill skriva intressanta och inspirerande texter för våra läsare.

Oavsett om du gillar att skriva om lokala nyheter, kultur, livsstil, företagande eller personliga reflektioner – din röst är välkommen hos oss!

Att skriva för *Wasa Dagblad* är ett utmärkt sätt att nå en bredare publik, knyta kontakter och utveckla din kreativitet. Ingen tidigare erfarenhet krävs – allt du behöver är idéer och entusiasm! Vi uppskattar olika perspektiv och nya röster som speglar vår gemenskap.

Intresserad? Skicka din blogg-idé eller ett kort prov till oss, så publicerar vi gärna dina texter. Var med och gör *Wasa Dagblad* till en plats för meningsfulla diskussioner och engagerande berättelser!

Kontakta oss på wasadagblad@gmail.com för mer info. Vi ser fram emot att höra av dig!

WASA DAGBLAD

En modern tidning med en layout med drag av 1870-talets press. På den tiden hade tidningar bara 4-8 sidor. Mycket text, men inga bilder alls, så det är mycket att läsa på några sidor.

Tidningen innehåller citat från gamla dagstidningar hämtade från Riksarkivet (digi.kansalliskirjasto.fi). GPT3, Gemini, Aria och Monica gör en del av det rutinmässiga redigeringsarbetet, t.ex. översättning, korrekturläsning och skrivande av korta notiser. Alla texter har granskats av journalister och redaktionen ansvarar för texternas innehåll.

Wasa Dagblad är en publikation av dagstidningstyp som än så länge utkommer på söndagsmorgnar. Men vårt mål är att den ska komma ut varje morgon i framtiden.

Tidningen finns tillgänglig gratis på nätet.

Läsarnas texter är välkomna! Tidningen är lokalt ägd och kommer att fortsätta att vara det.

Chefredaktör är Hans Björknäs. Redaktion: Wasa Dagblad, Skolhusgatan 37 B 7, 65100 Wasa, tel. +358-40-5462455.

Redaktionen i Helsingfors: Wasa Dagblad, Andra linjen 9 B 36, 00530 Helsingfors. Telefon +358-40-5462455. Annonser kan sändas via e-post i jpg-format, ta gärna kontakt med redaktionen. .

E-post: wasadagblad@gmail.com

FRÅN LÄSARNA

Vi tar väldigt gärna emot inlägg från våra läsare. Kommentarer, historier, minnen, debatt, nyheter från hemorten. Sannolikt kommer detta att vara den viktigaste delen i denna vår tidning.

Men utrymmet är ju begränsat, så skriv gärna rätt så kort! Så sänd gärna inlägg till: wasadagblad@gmail.com

ANNONSERA I

WD

Det kan ha ett visst PR-värde att vara bland de första som annonserar i denna historiska och hypermoderna dagstidning.

Sänd annonser till wasadagblad@gmail.com som jpg, tiff eller png.

WASA DAGBLAD

wasadagblad@gmail.com

HOROSKOP FÖR APRIL 2026

Aprilhoroskop – Stjärnorna snackar strunt (och lite sanning)

□ Väduren (21/3–19/4)

Du är full av energi och initiativ, men försök att inte starta bråk med kaffemaskinen – den vinner alltid.

□ Oxen (20/4–20/5)

Ditt tålmod testas i april. Kanske är det dags att inse att köerna i mataffären inte försvinner om du suckar högt?

□ Tvillingarna (21/5–20/6)

Du har tusen idéer och noll tid att genomföra dem. Prova att avsluta en sak innan du börjar nästa – eller bara njut av kaoset!

□ Kräftan (21/6–22/7)

April kan kännas känslös, men kom ihåg: Ingen förväntar sig att du ska lösa hela världens problem... bara dina egna.

□ Lejonet (23/7–22/8)

Du älskar att stå i centrum, men kanske borde du låta någon annan berätta ett skämt vid fikabordet? Bara den här gången.

□ Jungfrun (23/8–22/9)

Du har en plan, en backup-plan och en plan för när backup-planen misslyckas. Slappna av lite – det värsta som kan hända är... egentligen ingenting.

□ Vågen (23/9–22/10)

Beslutsångest når sin topp. Om du funderar i över en timme på vilken takeout du ska beställa, ta det bara som ett tecken på att laga mat själv. Eller inte.

□ Skorpionen (23/10–21/11)

Din magnetiska dragningskraft är starkare än vanligt. Använd den klokt – eller riskera att bli den där personen som aldrig kan lämna en fest i tid.

□ Skytten (22/11–21/12)

Du är sugen på äventyr, men kanske borde du börja smått? Typ att gå en annan väg till jobbet istället för att spontanboka en enkelbiljett till Mongoliet.

□ Stenbocken (22/12–19/1)

Ditt hårda arbete börjar löna sig! Snart kan du unna dig något stort – kanske till och med en dyr kaffe utan att få skuldkänslor.

□ Vattumannen (20/1–18/2)

Dina idéer är briljanta, men inte alla är redo för dem. Vänta lite med att föreslå att alla möten ersätts med memes.

□ Fiskarna (19/2–20/3)

Du dagdrömmer mer än vanligt. Det är charmigt – så länge du inte glömmet att kliva av bussen vid rätt hållplats.

